

બોલિવિયા અને આર્જેન્ટિના

ચણિયો પહેરીને અકોંકાગુઆ ચઢનારી રસોઈયાણો

વર્ષો સુધી તેઓ પહાડના કેમ્પમાં રસોઈ બનાવતી રહી. પછી તેઓ અમેરિકા ખંડોના સૌથી ઊંચા શિખર તરફ નીકળી પડી.

ક્યાં એલ આલ્તોથી અકોંકાગુઆ

કોણ ચોલિતાસ એસ્કાલાદોરાસ, બોલિવિયાના પર્વતારોહણ કેમ્પમાં કામ કરતી આયમારા મહિલાઓ

ક્યારે 2015 થી 2019

4 મિનિટનું વાંચન

વાર્તા

વર્ષો સુધી બોલિવિયાની આયમારા મહિલાઓનું એક જૂથ ઍન્ડીઝ પર્વતોમાં ઊંચાઈ પર કામ કરતું રહ્યું, બરફની નજીક, પણ ક્યારેય શિખર પર નહીં.

તેઓ પહાડના કૅમ્પમાં પર્વતારોહકો માટે રસોઈ બનાવતી કે ઓછી ઊંચાઈએ સામાન ઊંચકતી. શિખરો તરફ જતા પ્રવાસીઓને જોતાં જોતાં, 2015ની આસપાસ તેમાંથી કેટલીકે એક સીધો સવાલ પૂછ્યો: આપણે કેમ નહીં?

એક રમત જે તેમના માટે ન હતી

તેઓ લા પાઝની બાજુમાં આવેલા ઊંચા શહેર એલ આલ્તોમાં રહે છે. પર્વતારોહણ લાંબા સમયથી વિદેશી પ્રવાસીઓની રમત હતી. સાધનો, ગાઈડ અને પાર્કની ફીમાં સેંકડો ડૉલર થઈ શકે છે, જે દક્ષિણ અમેરિકાના સૌથી ગરીબ દેશોમાંના એકમાં પહોંચતી બહાર છે.

છતાં લગભગ એક ડઝન મહિલાઓએ શરૂઆત કરી, 6,088 મીટર ઊંચા હુઆયના પોતોસીથી. તેમનાં મોટા ભાગનાં સાધનો ભાડાનાં હતાં અને ક્યારેક ખરાબ પણ. એક સ્થાપક, લિતા ગોન્ઝાલેસે 2025માં યુનેસ્કોને કહ્યું કે તેઓ મોટરસાઇકલનાં હેલ્મેટ પહેરીને ઉપર ગઈ અને છતાં ચઢી.

ચણિયો

તેઓ પોયેરા પહેરીને ચઢી, જે જાડો, ઘણાં પડવાળો ચણિયો છે અને એલ આલ્તો તથા લા પાઝની ઘણી મહિલાઓ પહેરે છે. ચોલિતા શબ્દ લાંબા સમય સુધી અપમાન તરીકે વપરાતો, અને તેમના જેવી મહિલાઓએ વર્ષો સુધી ભેદભાવ સહન કર્યો.

ત્યારે 30 વર્ષનાં આના લિયા ગોન્ઝાલેસ માટે આ ચણિયો તેમનાં દાદી, તેમનું શહેર અને એક સંઘર્ષનું પ્રતીક હતો.

અમે આ બધું ચોલિતાનો પોશાક પહેરીને કર્યું, કારણ કે તે અમારા માટે ગર્વની વાત છે.

આના લિયા ગોન્ઝાલેસ, Alpinist સામયિકને, 2019

6,088 મી

હુઆયના પોતોસી, તેમનું
પહેલું શિખર

6,962 મી

અકોંકાગુઆ, તેમનું લક્ષ્ય

120 કિમી/ક

બેઝ કેમ્પ પર પવનની ઝડપ

પવન થંભવાની રાહ

જાન્યુઆરી 2019માં તેમાંથી પાંચ આર્જેન્ટિનાના અકોંકાગુઆ ગઈ, જે અમેરિકા ખંડોનો સૌથી ઊંચો પર્વત છે: ગોન્ઝાલેસ, તેમનાં માતા દોરા માગેન્યો, લિદિયા હુઆયલાસ, એલેના કિસ્પે અને સેસિલિયા યુસ્કો. સ્પેનના ફિલ્મકારોએ એક ગાઈડનો ખર્ચ ઉપાડ્યો અને ચઢાણનું ફિલ્માંકન કર્યું.

એક તોફાને તેમને બેઝ કેમ્પ પર રોકી દીધી. દરરોજ પર્વતારોહકો હારેલા અને હિમથી દાઝેલા નીચે આવતા. કલાકના 120 કિલોમીટરના પવનની ટેવ ન હોવાથી ગોન્ઝાલેસની હિંમત તૂટવા લાગી.

એટલે તેમણે એ જ કર્યું જે તેમનાં દાદીએ શીખવ્યું હતું. પર્વતના આત્માઓની પરવાનગી માગવા તેમણે કોકાનાં પાંદડાં અને દારૂની ભેટ જમીનમાં દાટી.

પછી હવામાન ખૂલી ગયું. Alpinist મુજબ ગોન્ઝાલેસ અને એલેના કિસ્પે શિખર સુધી પહોંચી અને બોલિવિયાનો ધ્વજ અને વિફાલા ઊંચો કર્યો. બાકીની ત્રણ, ગોન્ઝાલેસનાં માતા સહિત, શિખરની નજીકથી પાછી ફરી, કારણ કે સલામત રીતે આગળ વધવા માટે બહુ મોડું થઈ રહ્યું હતું.

બીજાં માધ્યમોમાં પાંચેય મહિલાઓને શિખર પર જણાવાઈ છે, એટલે વર્ણનોમાં ફરક છે.

ગોન્ઝાલેસના મનમાં મિશ્ર લાગણી હતી: “મને આનંદ છે કે સપનું પૂરું થયું, અને દુઃખ છે કે અમે બધી સાથે ત્યાં ન પહોંચી શક્યા.” થોડા દિવસ પછી લા પાઝ ઍરપોર્ટ પર લોકોએ તેમને તાળીઓથી વધાવી.

Alpinist કહે છે કે ત્યારથી તેમના ફોટાઓએ વધુ બોલિવિયનોને પર્વતારોહણ અજમાવવાની પ્રેરણા આપી છે. તેમાંની કેટલીક મહિલાઓ હવે એવરેસ્ટનું સપનું જુએ છે.

ક્યારે શું થયું

- **2005** આયમારા સમુદાયના એવો મોરાલેસ બોલિવિયાના રાષ્ટ્રપતિ ચૂંટાય છે.
- **2015** મહિલાઓ હુઆયના પોતોસીથી ચઢાણ શરૂ કરે છે.
- **2017** તેઓ ઇલિમાની ચઢે છે.
- **2018** તેઓ સહામા ચઢે છે.
- **2019** તેઓ અર્કોકાગુઆ જાય છે. ગોન્ઝાલેસ અને કિસ્પે શિખરે પહોંચે છે.

પ્રકરણ બીજું

આ વાર્તા ખાસ કેમ છે

પહાડના કંમ્પમાં રસોઈયા અને કુલી બસ પૃષ્ઠભૂમિનો ભાગ હોય છે. આ મહિલાઓ એ પૃષ્ઠભૂમિમાંથી બહાર નીકળીને પહાડ પર ચઢી ગઈ, અને જે કપડાંને કારણે એક સમયે લોકો તેમને નીચી નજરે જોતા, તે ઉતાર્યા વિના.

આ એક પ્રામાણિક વાર્તા પાણ છે. દરેક જણ શિખર સુધી નથી પહોંચ્યું, અને પર્વતારોહકો પોતે આ વાત કહે છે.

અમારો મત

ચણિયો ક્યારેય અવરોધ ન હતો. અવરોધ હતો તેની આસપાસનો શક. તે પહેરી રાખીને આ મહિલાઓએ ભાષણ આપ્યા વિના પોતાની વાત કહી દીધી.

પ્રકરણ ત્રીજું

આપણે શું શીખી શકીએ

1

જે પહેલેથી જાણો છો ત્યાંથી શરૂ કરો

આ મહિલાઓએ વર્ષો સુધી પહાડોની નજીક કામ કર્યું હતું, અને એ જ અનુભવ તેમનો પાયો હતો.

આ અજમાવો: તમારી હાલની નોકરીએ તમને શીખવેલાં ત્રણ કૌશલ્ય લખો. તેમાંથી એકનો ઉપયોગ તમે ખરેખર કરવા માંગો છો તે કામમાં કરો.

2

જેનો ગર્વ છે તે જાળવી રાખો

જે રમતે તેમનું સ્વાગત નહોતું કર્યું, તેમાં બંધબેસવા તેમણે પોતાનાં કપડાં ન બદલ્યાં.

આ અજમાવો: તમારા પરિચય, તમારી પિય કે આગલી મીટિંગમાં તમારી પૃષ્ઠભૂમિનો એક સાચો ભાગ ઉમેરો.

3

પહેલાં નાનો પહાડ ચઢો

પહેલાં હુઆયના પોતોસી, પછી ઇલિમાની અને સહામા, અને ત્યાર પછી જ અકોંકાગુઆ.

આ અજમાવો: તમારા મોટા લક્ષ્ય પહેલાંનો એક નાનો પડાવ પસંદ કરો અને આ અઠવાડિયે તેની તારીખ નક્કી કરો.

4

હવામાન માટે યોજના બનાવો

તેમણે પોતાને ટેવાવા દસ દિવસ આપ્યા, અને પછી બેઝ કૅમ્પ પર તોફાન થંભવાની રાહ જોઈ.

આ અજમાવો: તમારી કોઈ એક સમયમર્યાદામાં થોડા વધારાના દિવસ ઉમેરો, જેથી વિલંબ નિષ્ફળતા ન બને.

5

પાછા ફરવાનો સમય પહેલેથી નક્કી કરો

ત્રણ મહિલા પર્વતારોહકો શિખરની નજીકથી પાછી ફરી, કારણ કે મોડું થઈ ગયું હતું.

આ અજમાવો: કોઈ એક જોખમી નિર્ણય માટે, શરૂ કરતાં પહેલાં લખી લો કે તમે કયા બિંદુએ અટકી જશો.

સાથે લઈ જવા જેવો એક વિચાર

પહાડે ક્યારેય પૂછ્યું નહીં કે તેમારો શું પહેર્યું છે.

સ્રોત (અંગ્રેજીમાં)

Alpinist

["Cholitas Escaladoras" summit Aconcagua and make history for Indigenous women](#)

AFAR

[Bolivia's History-Making Indigenous Climbers, in Photos](#)

UNESCO

[From the Pollera to Aconcagua: The Cholitas Escaladoras Brought Their Story to UNESCO](#)

હકીકત-ચકાસણી નોંધ: ઘણી વાતો પર સ્રોતોમાં મતભેદ છે. Alpinist કહે છે કે ગોન્ઝાલેસ અને કિસ્પે શિખરે પહોંચી જ્યારે ત્રણ પાછી ફરી; AFAR અને બીજાં માધ્યમો કહે છે કે પાંચેય શિખરે પહોંચી. શિખરે પહોંચવાની તારીખ 23 જાન્યુઆરી (AFAR) કે 24 જાન્યુઆરી (Alpinist) જણાવાઈ છે. જૂથનું કદ આશરે એક ડઝન કે અગિયાર જણાવાયું છે, અને શરૂઆત 2014 કે 2015. Alpinist કહે છે કે સ્પેનના ફિલ્મકારોએ ગાઇડવાળા ચઢાણનો ખર્ચ ઉપાડ્યો; બીજા અહેવાલો બોલિવિયાના એક મંત્રાલયને શ્રેય આપે છે. પ્રવાસની વિગતો (પવન, કોકાનાં પાંદડાંની ભેટ, ફૂટબોલ) Alpinistની ગોન્ઝાલેસ સાથેની મુલાકાતમાંથી છે. યુનેસ્કો લિતા ગોન્ઝાલેસને સ્થાપક ગણાવે છે; તેઓ અને આના લિયા ગોન્ઝાલેસ એક જ વ્યક્તિ છે કે નહીં તેની અમે પુષ્ટિ કરી નથી. "અમારો મત" વાળી લીટીઓ અમારાં પોતાનું અર્થઘટન છે. બાકીનું બધું ઉપરના સ્રોતોમાંથી છે.